

Ontwerpbesluit Verlenen ontheffing

Provincie Gelderland
T.a.v. mevr. P. v. Eijndthoven
Markt 11
6811GC Arnhem

Datum
2 september 2020

Zaaknummer
2020-009515

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 26

Locatie

Valburg

Gemeente

Overbetuwe

Activiteit

Aanleg en gebruik Railterminal Gelderland

Beste mevrouw Van Eijndthoven,

Hierbij ontvangt u een ontwerpbesluit over bovengenoemde aanvraag. Wij verlenen u deze ontheffing. De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit.

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 een overzicht van de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Ontwerpbesluit

U ontvangt nu het ontwerpbesluit. U mag pas met de activiteiten beginnen als u het definitieve besluit heeft ontvangen.

Procedure

Bij de voorbereiding van de besluiten die nodig zijn voor de uitvoering van het project Railterminal Gelderland, is besloten tot toepassing van de provinciale coördinatieregeling als bedoeld in artikel 3.33, eerste lid, onder a, Wet ruimtelijke ordening (Wro).

De bedoeling van de voorgenoemde provinciale coördinatie is om de voorbereiding en bekendmaking van de voor de uitvoering van dit project benodigde besluiten, zoals genoemd in het coördinatiebesluit van Provinciale Staten van Gelderland (*Besluitnr. PS2020-112*), inclusief de gelegenheid tot het naar voren brengen van zienswijzen daarop, respectievelijk het indienen van

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

2 van 26

beroep daartegen, voor de verschillende besluiten op elkaar af te stemmen en gelijktijdig te doen plaatsvinden.

De procedure conform afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is van kracht. Dit houdt in dat alle besluiten eerst als ontwerpbesluit ter inzage worden gelegd en vervolgens als definitief besluit.

De besluiten die nu gecoördineerd worden zijn:

- Ontwerp inpassingsplan Railterminal Gelderland van Provincie Gelderland (inclusief milieueffectenrapport);
- Ontwerp vergunning Wet natuurbescherming van Provincie Gelderland;
- Ontwerp ontheffing soorten Wet natuurbescherming van Provincie Gelderland;
- Ontwerp vergunning Waterwet van Waterschap Rivierenland;
- Ontwerp besluit hogere waarde Wet geluidhinder van Omgevingsdienst Regio Nijmegen.

Gezamenlijke voorbereiding van besluiten

De ontwerpbesluiten benodigd voor de uitvoering van het project Railterminal Gelderland zijn door betrokken overheden gezamenlijk voorbereid. Om deze besluiten zo goed mogelijk bij betrokkenen onder de aandacht te brengen, hebben er verschillende momenten van informatieverstrekking plaatsgevonden. Zo is een gezamenlijke kennisgeving gedaan, waarin alle betrokken ontwerpbesluiten zijn bekendgemaakt.

Zienswijzen

Tegen de genoemde ontwerpbesluiten kan eenieder gedurende zes weken, bij voorkeur schriftelijk, zienswijzen indienen in de periode zoals aangegeven in de kennisgeving. Bij een zienswijze dienen het zaaknummer 2020-010445 en het specifieke ontwerpbesluit waarop de zienswijze betrekking heeft, te worden vermeld.

Schriftelijke zienswijzen kunnen in de periode zoals aangegeven in de kennisgeving gestuurd worden naar de coördinerende instantie:

Gedeputeerde Staten van Gelderland
t.a.v. Programmering
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Wat gebeurt er met uw zienswijze?

Alle zienswijzen worden doorgestuurd naar de desbetreffende bevoegde gezagsinstanties. De betreffende instanties betrekken de zienswijzen bij het vaststellen van de definitieve besluiten. Tegelijkertijd met het bekendmaken van de definitieve besluiten wordt iedereen die een zienswijze heeft ingediend, geïnformeerd over de wijze waarop deze is verwerkt in het definitieve besluit. Dit gebeurt in een gezamenlijke reactienota.

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

3 van 26

Alleen een belanghebbende die een zienswijze heeft ingediend kan later tegen de vaststelling van die besluiten beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Dit is niet vereist als het redelijkerwijs niet mogelijk was een zienswijze in te dienen, bijvoorbeeld als het definitieve besluit ten opzichte van het ontwerpbesluit gewijzigd wordt vastgesteld.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Martin Kaal
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummer(s) inzage stukken:

03294758, 03294753, 03294746, 03294737, 03294732, 03294703, 03315468.

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

4 van 26

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Provincie Gelderland, Markt 11, 6811GC Arnhem, hierna te noemen de aanvrager, van 13 juli 2020 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 13 juli 2020 ontvingen wij een aanvraag van Provincie Gelderland voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.1 lid 2 en lid 4 voor de vogelsoorten ransuil, steenuil en buizerd, artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor de vleermuissoorten gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis en voor de bever en artikel 3.10 lid 1b voor Grote modderkruiper en wezel.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid of de openbare veiligheid, van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten en van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten en in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 21 augustus 2020 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij per e-mail van 6 augustus 2020 hebben verzocht.

Deze aanvraag is nog niet getoetst aan het gebiedendeel zoals neergelegd in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Mogelijk is hier ook een vergunning Wnb voor nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen. Wij maken u attent op de uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 dat voor een toename van stikstofdepositie, hoe klein ook, een vergunningplicht geldt. Wij adviseren u met inachtneming van de uitspraak naar de stikstofdepositie van uw project te kijken.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

5 van 26

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1, lid 4 en lid 5, 3.8 lid 1 en

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Provincie Gelderland, Markt 11 te Arnhem;

voor de soort(en), verbodsbepaling(en) en wettelijke belang(en) zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soort(en), verbod(en) en belang(en)

Soort	Verbod	Belang
Steenuil (<i>Athene noctua</i>) Ransuil (<i>Asio otus</i>) Buizerd (<i>Buteo buteo</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>) Ruige dwergvleermuis (<i>Pipistrellus nathusi</i>) Bever (<i>Castor fiber</i>)	Artikel 3.5 lid 2 Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk verstoren Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen
Grote modderkruiper (<i>Misgurnus fossilis</i>) Wezel (<i>Mustela nivalis</i>)	Artikel 3.10 lid 1b	Het opzettelijke beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren

Belang:

- A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.
- B. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.
- C. C Artikel 3.10 lid 2 onder a van de Wnb: in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daaropvolgende gebruik van het gebied of het gebouwde.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied zoals aangegeven in figuur nr. 1 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 15-03-2027 uitgevoerd zijn.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort(en), verbod(en) en belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

6 van 26

post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-009515.

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-009515.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de in tabel 1 genoemde soorten.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waarvoor de ontheffing is verleend, dient door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding te worden verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2020-009515. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. De ontheffinghouder is er verantwoordelijk voor dat de ecologisch deskundige tijdens het aanbrengen van de mitigerende maatregelen en de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereeniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

7 van 26

13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de ecologische begeleiding/werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2020-009515.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in het activiteitenplan² (pg 22 t/m pg 35) en zoals samengevat in tabel 2 en opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
16. Omdat alle gebouwen die gesloopt worden potentieel geschikt zijn voor overwinterende vleermuizen, mogen de sloopwerkzaamheden niet uitgevoerd worden in de overwinteringsperiode van vleermuizen, globaal lopend van 1 november tot 1 april. Indien het niet mogelijk is de werkzaamheden buiten de overwinteringsperiode uit te voeren, dienen alle gebouwen met potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen in het paarseizoen, globaal lopend van 15 augustus tot 1 november, voorafgaand aan de werkzaamheden, ongeschikt gemaakt te worden. Bij het ongeschikt maken in de paarperiode dient de avondtemperatuur 3 dagen achtereenvolgens minimaal 10°C te zijn. Na het ongeschikt maken dient nogmaals een controle uitgevoerd te worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn, dat is met een vleermuisonderzoek in de avond.
17. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, dient het werk ter plaatse stopgezet te worden totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. Een deskundige op het gebied van vleermuizen dient hierbij geraadpleegd te worden. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, dient contact opgenomen te worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
18. De tijdelijk aangebrachte vleermuiskasten dienen te blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening dient te worden gehouden met de gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

Monitoring

19. Indien de uitvoeringsperiode naar verwachting langer dan een jaar beslaat stelt initiatiefnemer vooraf een monitoringplan op om de functionaliteit van de vliegroute vleermuizen, het gebruik van de vleermuistoren als kraamverblijf en het gebruik van nestgelegenheid voor de steenuil te volgen gedurende de periode van aanleg (tot en met kwartaal 1 2027). Het plan wordt 4 weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden ter goedkeuring voorgelegd aan het bevoegd gezag. Er wordt periodiek (tweejaarlijks) in het eerste kwartaal na een periode van 2 jaar gerapporteerd over de monitoringresultaten. Mocht hieruit blijken dat de functionaliteit van de voorzieningen onvoldoende is, kunnen aanvullende maatregelen worden voorgeschreven.

² TAUW, 2020. Activiteitenplan Wnb ontheffing Railterminal Gelderland. Activiteitenplan soortenbescherming, 7 juli 2020

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

8 van 26

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project***In de aanvraag beschreven project*

De Provincie Gelderland gaat de Railterminal Gelderland (RTG) realiseren. Op de RTG kunnen containers en andere laadeenheden worden overgeladen van vrachtwagen naar trein en vice versa. Dit maakt de provincie nog aantrekkelijker voor de vestiging van nieuwe (Europese) bedrijven en uitbreiding van bestaande bedrijven. Met een overslagpunt in Valburg is aansluiting met het Duitse achterland en de corridor Rotterdam-Genua (Italië) gewaarborgd. Voor vervoerders en verladers betekent een overslagpunt op het spoor de mogelijkheid om in de regio Arnhem en Nijmegen te kiezen tussen weg, water én spoor. Voor de logistieke bedrijven die zich willen vestigen op het nabijgelegen bedrijventerrein Park15, geeft een railterminal een belangrijk economisch impuls aan de regionale economie. De provincie werkt met ProRail (beheerder van spoor en CUP) en de gemeente Overbetuwe aan de railterminal. Het wordt een langgerekt platform waarop containers op treinen en vrachtwagens worden gelost en geladen. Dit gebeurt met grote heftrucks (reachstackers) of een kraan die over een railbaan beweegt. Voor de railterminal wordt een aparte toegangsweg aangelegd ten noorden van de Betuweroute, parallel aan het spoor. De nieuwe weg sluit bij de kruising Reethsestraat aan op de Rijksweg Zuid.

Voor een goede inpassing van weg en terminal wordt over de hele lengte van de railterminal en toegangsweg een robuuste groenzone met een 5 meter hoge grondwal aangelegd. Deze sluit aan bij het landschap en beperkt de beleving van de bedrijfsactiviteiten en het bestemmingsverkeer (de uitkomst van het gebiedsproces Knoop 38). De maatregelen uit het gebiedsproces dragen bij aan het versterken van de kwaliteit van leven en de omgeving voor de bewoners van het gebied. De hieruit volgende maatregelen zijn vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst tussen Provincie en de gemeenten Overbetuwe en Nijmegen.

Voor de realisatie van de railterminal moeten woningen gesloopt worden en zou er – zonder mitigerende maatregelen – leefgebied van verschillende soorten verdwijnen.

De voorgenomen werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode 2021-2026 met een mogelijke uitloop tot maart 2027.

Onderzoek*In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek*

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in diverse rapportages³ zoals bij de aanvraag gevoegd. Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Het nader onderzoek⁴ naar de aangevraagde soorten heeft plaatsgevonden in 2019 op basis van de betreffende protocollen en kennisdocumenten (vleermuisprotocol 2017 en de kennisdocumenten van BIJ12) en is gerapporteerd in: RHDHV, 20 december 2019: PIP Railterminal Gelderland - Ecologisch onderzoek.

³

- Ekoza, 2018a, Quickscan flora en fauna Reethsestraat 1 en 1a, Elst, 18.107a.
- Ekoza, 2018b, Quickscan flora en fauna Reethsestraat, Elst, Projectnummer: 18.107b.
- Ekoza, 2018c, Nader onderzoek vleermuizen Reethsestraat 1 en 1a, Elst, Projectnummer: 18.128.
- Ekoza, 2019, Quickscan flora en fauna Grondwal CUP, Valburg, Projectnummer: 19.019.

⁴ Natuurbalans, Hoogerwerf, G., R. Aukema, P. Hoppenbrouwers, J. Verhees, & P. Kroon, 2019, Natuurtoets Railterminal Gelderland. Nader ecologisch onderzoek beschermde soorten & toetsing Wet natuurbescherming, onderdeel soortenbescherming. Rapportnr. 19-007, Natuurbalans – Limes Divergens BV, Nijmegen

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

9 van 26

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

Tijdens de onderzoeken zijn naast algemene soorten verblijfplaatsen en leefgebied aangetroffen van steenuil, ransuil, buizerd, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, bever, grote modderkruiper en wezel. Onderstaand zijn de bevindingen uit het nader onderzoek (Natuurbalans, 2019⁴) samengevat.

Vleermuizen

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn hoofdzakelijk gewone dwergvleermuizen waargenomen en sporadisch overvliegende en foeragerende laatvliegers, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis en kleine dwergvleermuis (beide eenmaal passerend).

Vliegroutes

De onderzochte bomenrijen langs de Reethsestraat en de Eimerensestraat functioneren als vliegroute (op grond van de waarnemingen van passerende gewone dwergvleermuizen). Ook de met bomen en struiken begroeide grondwal, parallel aan het spoor, is een essentiële vliegroute voor zowel gewone dwergvleermuis als ruige dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen

Tabel 2 geeft een overzicht van de aangetroffen verblijfplaatsen (in te slopen gebouwen).

Tabel 2: Overzicht van de aangetroffen verblijfplaatsen (in te slopen gebouwen).

Locatie	Soort	Type	Aantal
Reethsestraat 1..	Gewone dwergvleermuis	Kraamverblijfplaats	15
Reethsestraat 23, gebouw B	Gewone dwergvleermuis	Zomerverblijfplaats	1
		Paarverblijfplaats	1
Reethsestraat 11a	Gewone dwergvleermuis	Paarverblijfplaats	1

Wezel

In geplaatste inloopvallen is éénmaal een wezel gevangen op een ruige slootoever. De daarbij horende maximale homerange bedraagt circa 37 ha is (figuur 7 van Natuurbalans, 2019). Met name kleine landschapselementen in de vorm van houtwallen, singels, ruige slootoevers en andere ruigere randstructuren vormen het leefgebied van de wezel. De west-oost georiënteerde grondwal binnen het onderzoeksgebied van de RTG vormt naar verwachting belangrijk leefgebied voor de soort.

Bever

Tijdens de inventarisatie is in 2019 één oeverhol in het gebied aangetroffen. Door de bever in het gebied te monitoren kan achterhaald worden of het hier om een tijdelijke vestiging gaat of dat de bever zich meer permanent in het gebied heeft gevestigd.

Buizerd

In het bos ten direct ten westen van De Hoge Brugstraat is één nest in gebruik door een buizerd.

Steenuil

Er zijn twee territoria steenuil vastgesteld, één bij Reethsestraat 23 en één bij Reethsestraat 9. De precieze nestlocatie van de steenuil bij Reethsestraat 23 is niet gevonden.

Ransuil

Van de ransuil is één broedgeval vastgesteld, door het waarnemen van twee juveniele exemplaren direct ten westen van De Hoge Brugstraat en twee juveniele exemplaren ten oosten van deze weg, waar ook in 2018 jonge ransuilen zijn waargenomen (Ekoza 2018). De exacte broedlocatie is onbekend.

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

10 van 26

Grote modderkruiper

Door middel van eDNA-onderzoek is op één locatie de grote modderkruiper vastgesteld. Deze locatie staat in verbinding met de meeste wateren binnen het onderzoeksgebied van de RTG, waaronder de Elsterveldsche Zeeg. In 2012 is in deze watergang grote modderkruiper waargenomen (NDFF).

Daarnaast zijn gedurende het onderzoek verschillende algemene (niet beschermde) vissoorten aangetroffen zoals kleine modderkruiper, bittervoorn, marmergrondel, zeelt, snoek, brasem en driedoornige stekelbaars.

Niet aangetroffen zijn overige (beschermde) reptielen, amfibieën, zoogdieren, planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de voorgenoemde werkzaamheden vinden verschillende effecten plaats op beschermde soorten.

Effecten op vleermuizenEffect op vliegroutes

Een deel van de huidige grondwal wordt verplaatst. Als dit tijdens het actieve seizoen van de vleermuizen gebeurt, zal de route langs de huidige grondwal tijdelijk niet gebruikt kunnen worden. Het westelijke deel van de grondwal wordt uitgebreid. De begroeiing aan de zuidzijde wordt hierbij behouden, zodat de wal nog als eventuele vliegroute zou kunnen functioneren. Als gevolg van de nieuwe inrichting wordt voor de oversteek van het spoor, het 'gat' tussen elementen waarmee vleermuizen zich kunnen oriënteren, groter. Het is niet uitgesloten dat daarmee de functie van de vliegroute in het geding komt.

Effecten op verblijfplaatsen Reethsestraat

Door aanleg van de ontsluitingsweg verdwijnt de kraamverblijfplaats van gewone dwergvleermuis van Reethsestraat 1. De bomen rondom de woning behoren tot de functionele leefomgeving van de verblijfplaats. Ook de gebouwen met een zomerverblijfplaats en een paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis van nummer 23 en de paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis van nummer 11a worden verwijderd.

Effecten op wezel

Met de verwijdering van struweel (onder andere op de grondwal), oevers van te verleggen watergangen en de beplanting op de erven van de te amoveren woningen zal deze verbodsbepaling mogelijk overtreden worden. Daarnaast zal essentieel foerageergebied kunnen verdwijnen. Ook kan de nieuwe weg voor barrièrewerking zorgen waardoor het leefgebied verkleind wordt.

Effecten op bever

Het voornemen leidt tot mogelijk verlies van het oeverhol van de bever, afhankelijk van waar in waldeel 2 het de beververblijfplaats zich precies bevindt. Hiermee gaat er mogelijk een vaste verblijfplaats verloren.

Effecten op buizerd

De boom met het nest bevindt zich binnen het tracé van de nieuwe ontsluitingsweg, en zal verwijderd moeten worden. Meestal zijn in een territorium 2 of 3 horsten aanwezig (BIJ12, 2017). Hiervan zal er slechts één verwijderd worden. Ca. 0,2 ha het broedhabitat zal verloren gaan. Het resterende deel (ca 1 ha) is voldoende groot om de functionaliteit te behouden. De buizerd wordt goed in staat geacht een alternatief leefgebied in gebruik te nemen en zelf een nest te bouwen. Vanwege de aanwezigheid van alternatieve nestbomen in de buurt, zal de buizerd zich relatief eenvoudig kunnen vestigen in de directe omgeving van het huidige nest.

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

11 van 26

De buizerd komt vaak voor op korte afstand van wegen. Bovendien is er in de huidige situatie ook sprake van enige verstoring van de Rijksweg-Zuid en de Betuweroute. Omdat de nieuwe ontsluitingsweg een relatief rustige weg wordt, met een voorspelbaar gebruikspatroon, zonder fietsers en wandelaars, is de verstoring beperkt. Daarom wordt geen verstoring van betekenis verwacht van het verkeer na ingebruikname van de nieuwe ontsluitingsweg. Naar verwachting kan dit deel van het gebied tijdens de gebruiksfase de functie van broedgebied blijven vervullen en is er geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen.

Tijdens uitvoering van de werkzaamheden kan er wel sprake zijn van verstoring van betekenis. Deze werkzaamheden zijn immers minder voorspelbaar, waardoor de verstoringafstand van 75 meter uit het kennisdocument (BIJ12, 2017) wordt gehanteerd. Het is daarom niet uitgesloten dat werkzaamheden aan het deel van de nieuwe ontsluitingsweg en de grondwal nabij het broedgebied van de buizerd, voorkómen dat deze hier tot broeden komt.

Effecten op steenuil

Sloop van de zuidelijke schuur bij Reethsestraat 23 leidt tot verlies van de vermoedelijke nestplaats. Daarnaast leidt de grondwal tot ruimtebeslag binnen een deel van het foerageergebied rond Reethsestraat 23. De grondwal kan op termijn onderdeel worden van het foerageergebied. Tijdelijke effecten op steenuil kunnen optreden op het moment dat er verstorende werkzaamheden in de directe omgeving van de nestplaats worden uitgevoerd. Dit betreft een verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen en is in strijd met de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

Effecten op ransuil

De kap van bomen binnen het plangebied leidt mogelijk tot verwijdering van een nest en tot afname van het broedhabitat. Omdat niet bekend is of en waar broedhabitat aanwezig is, kan het effect in deze fase niet worden gekwantificeerd. Wel is duidelijk dat aan de oostzijde van het plangebied een belangrijk deel van de bomen in de directe omgeving behouden blijft en dat door kap ca 0,2 ha potentieel geschikte broedhabitat zal verdwijnen. Het resterende deel is dan ongeveer 1 ha en bestaat uit vergelijkbare bomen en bosjes. Dit is voldoende groot om de functionaliteit in principe te behouden.

De ransuil bouwt echter niet zelf een nest, maar maakt meestal gebruik van een oud (kraaien)nest. Zonder maatregelen zal de ransuil waarschijnlijk geen gebruik kunnen maken van het resterende potentieel geschikte broedhabitat.

Tijdens uitvoering van de werkzaamheden kan er sprake zijn van verstoring van een nestplaats. Voor de ransuil worden verstoringafstanden gegeven van 50-100 meter tijdens het broeden en 150 tot 300 meter tijdens het grootbrengen van de jongen. Het hele overblijvende bosje aan de oostzijde van het plangebied valt binnen deze zone.

Effecten op grote modderkruiper

Bij het verleggen van de sloten in het westelijk deel van het plangebied, wordt leefgebied van de grote modderkruiper aangetast. De te verleggen watergangen staan in verbinding met vergelijkbare sloten, waar geen werkzaamheden plaatsvinden. Na afronding van de werkzaamheden zullen de verlegde watergangen naar verwachting binnen 1 à 2 jaar van vergelijkbare waarde zijn voor de grote modderkruiper. Door aanleg van een natuurvriendelijke oever, zal de Elsterveldsche Zeeg op termijn beter geschikt worden als leefgebied voor de grote modderkruiper. Daarmee blijft het potentieel geschikte leefgebied op termijn even groot, en wordt de kwaliteit langs de Elsterveldsche Zeeg met natuurvriendelijke oevers hoger.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Omdat er buiten het broedseizoen van de steenuil, ransuil en buizerd wordt gewerkt, wordt doden, verwonden of verstoren van vogels voorkomen. Er worden geen preventieve maatregelen voorgesteld.

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

12 van 26

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op steenuil, ransuil, buizerd, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, bever, grote modderkruiper en wezel te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 5 op pagina(s) 9 t/m 25 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage(s) “*RHDHV, 20 december 2019: PIP Railterminal Gelderland - Ecologisch onderzoek*” en in het activiteitenplan⁵. Het overzicht van de mitigerende maatregelen is als bijlage 3 van deze ontheffing bijgevoegd (en maakt daarvan onlosmakelijk deel uit).

De maatregelen die de aanvrager dient uit te voeren zijn per soort uitgewerkt in bijlage 3 van deze ontheffing.

Beoordeling*Beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen*

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn voldoende.

Naar aanleiding van bovenstaande zijn alle uit te voeren mitigerende maatregelen als bijlage 3 opgenomen.

Andere bevredigende oplossingen

Andere bevredigende oplossingen van het project Railterminal Gelderland zijn beschreven in hoofdstuk 9 op pagina(s) 46-47 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage(s) “*Activiteitenplan Wnb ontheffing Railterminal Gelderland*” (TAUW, 7 juli 2020).

Beoordeling van de andere bevredigende oplossingen

In het activiteitenplan onderbouwt initiatiefnemer de gekozen insteek dat er geen bevredigende alternatieve oplossingen voorhanden zijn.

Voor de realisatie van de RTG is de aangewezen locatie bij Valburg de beste locatie. Hier ligt een Container Uitwissel Punt (CUP) met al een groot deel van de infrastructuur. De Betuweroute is speciaal gebouwd voor het goederenvervoer en bij Valburg is een emplacement (CUP) aangelegd voor het parkeren en rangeren van containertreinen. Aansluitend aan dit emplacement wil de provincie nu een opstappunt maken voor het overslaan van containers tussen weg en spoor (railterminal). Het is de beste plek in Gelderland langs de Betuweroute waar al de nodige voorzieningen liggen.

In het verleden is gestudeerd op alternatieve locaties voor de vestiging: het Industriepark Kleefse Waard en het Emplacement Arnhem Goederen. Deze locaties zijn door grote knelpunten op het spoor in de praktijk niet of nauwelijks te realiseren. Voor de RTG op de beoogde locatie aan de Betuweroute nabij Valburg gelden de genoemde knelpunten op het spoor niet. Hier hoeven de treinen geen gebruik te maken van een druk gebruikt conventioneel spoor. De directe ligging aan de Betuweroute maakt een ongehinderde aan- en afvoer van treinen met een veelvoud aan

⁵ TAUW, 7 juli 2020. Activiteitenplan Wnb ontheffing Railterminal Gelderland

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

13 van 26

bestemmingen mogelijk. Ook over de weg is de ontsluiting van de RTG meer geschikt dan Kleefse Waard of het Emplacement Arnhem Goederen in Arnhem, vanwege de ligging aan de Rijksweg A15.

Ook op andere locaties zijn effecten op beschermde soorten niet uit te sluiten. Integendeel, op andere locaties zal het ruimtebeslag voor realisatie van een railterminal en daarmee de ecologische impact voor soorten groter zijn, omdat daar geen bestaande CUP aanwezig is, wat al wel het geval is bij Valburg. Aangezien voor een CUP al gauw 2-2,5 km nieuwe spoorlengte nodig met aansluiting op de Betuwelijn en de ruimte voor parallelsporen t.b.v. het kunnen rangeren en parkeren. Het enige alternatief zou zijn om geen containeroverslag tussen spoor en weg te realiseren, maar dat is gelet op de Europese verplichtingen, de nationale en provinciale doelstellingen geen andere bevredigende oplossing.

Wij concluderen dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang

Op pagina(s) 43-45 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage(s) “*Activiteitenplan Wnb ontheffing Railterminal Gelderland*” (TAUW, 7 juli 2020) is beschreven welke wettelijke belangen op Railterminal Gelderland van toepassing zijn.

Beoordeling van belang(en)**Onderbouwing belang Volksgezondheid en openbare veiligheid**

Eén van de doelen van het project is het bouwen en exploiteren van een containeroverslaglocatie tussen weg en spoor om minder goederenvervoer via vrachtverkeer op de weg te bereiken. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan de beperking van klimaatverandering. De terminal vergroot de mogelijkheden voor een modal shift van het goederenvervoer van de weg naar het spoor en draagt daarmee bij aan de ambities van onder meer de provincie Gelderland, het Rijk en Europa om het goederenvervoer te verduurzamen. De komst van de RTG sluit goed aan op klimaatdoelstellingen van Parijs en bij de ambitie van de Rijksoverheid om in 2050 geen uitstoot van broeikasgassen, meer te hebben.

In de opgestelde Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA) is aangetoond dat de aanleg van een railterminal een wezenlijk positief effect heeft op het klimaat. Vervoer per spoor genereert beduidend minder CO₂ uitstoot dan vervoer over de weg. Klimaatverandering op haar beurt heeft een grote impact op flora en fauna en uiteindelijk ook op de openbare veiligheid en volksgezondheid (zoals een toenemende kans op extreem weer).

In enkele uitspraken, waaronder een van 4 mei 2016, heeft de Raad van State overwogen dat volksgezondheid en openbare veiligheid vrijstellingsgronden kunnen zijn voor windparken, vanwege het belang van de elektriciteitsvoorziening voor een land en omdat klimaatverandering effecten heeft op de openbare veiligheid, volksgezondheid en de flora en fauna. Voor stimuleren en mogelijk maken van duurzaam vervoer per spoor gaat een vergelijkbare redenering op.

Onderbouwing groot openbaar belang met inbegrip van reden van sociale of economische aard

Voor vleermuizen en bever kan daarnaast een beroep gedaan worden op: andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard. Het aanbieden van drie vervoersmogelijkheden (trimodaliteit) maakt de provincie aantrekkelijk als vestigingsplaats voor nieuwe bedrijvigheid. Hiermee is er een groot belang van sociale en economische aard. De directe werkgelegenheid die door de komst van RTG gerealiseerd wordt zal beperkt zijn, de extra werkgelegenheid zal vooral moeten komen doordat RTG het vestigingsklimaat verbetert waardoor nieuwe logistieke activiteiten in de nabije omgeving gerealiseerd worden.

Eerder onderzoek laat zien dat er nog veel lading in deze regio via containers is te vervoeren, ook per spoor. Ook recent onderzoek van Panteia in opdracht van de provincie Gelderland (2020) bevestigt dit. Voor de habitatsoorten (vleermuizen en bever) is daarom ook het belang van “andere

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

14 van 26

dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard” relevant.

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belangen. Het betreft de belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In hoofdstuk 7 op pagina(s) 38 t/m 42 van de bij de aanvraag gevoegde rapportages “Activiteitenplan Wnb ontheffing Railterminal Gelderland” (TAUW, 7 juli 2020) is beschreven in hoeverre de gunstige staat van de soorten waarvoor de ontheffing is aangevraagd in het geding zijn door het geplande project.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van steenuil, ransuil, buizerd, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, bever, grote modderkruiper en wezel

Beoordeling effecten svi bever

De landelijke populatie van bevers is sterk groeiend en daarmee gunstig. Het plangebied ligt in het rivierengebied tussen Arnhem en Nijmegen. Bevers komen tegenwoordig veelvuldig voor in het rivierengebied. Vooral na perioden van hoog water koloniseren bevers, via watergangen ook binnendijkse gebieden. De aanwezigheid van een bever in een minder geschikt leefgebied binnen het plangebied bevestigt dit. De staat van instandhouding wordt daarom ook lokaal als goed beschouwd. Het is daarom aannemelijk dat na vernietiging van het oeverhol de bever zich in de omgeving opnieuw zal vestigen. Verlies van één oeverhol leidt daarom niet tot effecten op de staat van instandhouding van de bever.

Beoordeling effecten svi wezel

De wezel komt in nagenoeg heel Nederland voor, maar de landelijke populatie gaat sterk achteruit. De verwachting is dat het lokale beeld hiermee overeenkomt. De ontwikkeling heeft een tijdelijk negatief effect op één territorium van de wezel. Door maatregelen blijft te allen tijde voldoende geschikt leefgebied aanwezig. Na afloop van de werkzaamheden zijn de ecologische potenties en functies van het plangebied versterkt voor kleine marterachtigen. Er is daarom een tijdelijk negatief maar een op den duur blijvend positief effect voor de wezel. Een effect op de (lokale) staat van instandhouding is uitgesloten.

Beoordeling effecten svi gewone dwergvleermuisLandelijke staat van instandhouding gewone dwergvleermuis

Er bestaat geen wetenschappelijk goed onderbouwde schatting van de populatiegrootte van de gewone dwergvleermuis. Een zeer grove schatting (Limpens et al. 1997) is voor de Artikel 17 rapportage (European Environmental Agency, 2019) naar beneden bijgesteld. Ook voor de data en het daaruit af te leiden beeld van voorkomen en verspreiding geldt dat er sprake is van onvolledigheid en ongelijkmatigheid. Een vergelijk van de – onvolledige en niet geheel vergelijkbare – informatie van de periodes 1986–1994, 2015–2019 en/of 2012– 2017 geeft echter voor de gewone dwergvleermuis nog geen signaal van een sterke verandering van de populatie. Of de populatie stabiel is of wellicht een lichte achteruitgang laat zien is niet te beoordelen: ‘onbekend’.

Lokale staat van instandhouding gewone dwergvleermuis

In het landelijk gebied en de bebouwde dorpskernen rondom het plangebied zijn (veelal oude) huizen met dakpannen en spouwmuren volop aanwezig. Onder andere gebouwen in het dorp Valburg zijn ideaal voor gebouwbewonende vleermuizen. In combinatie met de groene omgeving zijn de meeste gebouwen in de dorpen en het landelijk gebied geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Alternatieve verblijven voor gewone dwergvleermuis zijn daardoor in de regio rond het plangebied in grote getallen aanwezig. Gelet hierop en op de waarnemingen uit

literatuuronderzoek en tijdens het veldonderzoek is de lokale staat van instandhouding voor zowel de verspreiding en leefgebied van gewone dwergvleermuis gunstig.

Effecten op de staat van instandhouding

De populatie vleermuizen maakt gebruik van een netwerk van verblijfplaatsen. Hierbij worden zeer waarschijnlijk ook verblijfplaatsen gebruikt buiten het projectgebied. Dat geldt ook voor de kraamverblijfplaatsen. Deze verblijfplaatsen blijven onaangetast door het beoogde voornemen. Door maatregelen zijn er te allen tijde voldoende kraam-, paar- en zomerverblijven voor gewone dwergvleermuis aanwezig. Door rekening te houden met de juiste gewenningsperioden wordt gegarandeerd dat voorafgaand aan de vernietiging van de verblijfplaatsen al alternatieven beschikbaar en vindbaar zijn voor de vleermuizen. De herinrichting voorziet in een geschikte alternatieve vliegroute voor de vleermuizen. Er is zelfs sprake van een toename aan geschikt foerageergebied. Er is daarom een tijdelijk negatief maar een blijvend positief effect voor de gewone dwergvleermuis. Een negatief effect op de staat van instandhouding is uitgesloten.

Beoordeling effecten svi ruige dwergvleermuis

Landelijke staat van instandhouding ruige dwergvleermuis

Er zijn geen concrete kwantitatieve data, of wetenschappelijk goed onderbouwde schattingen van de populatiegrootte van de ruige dwergvleermuis. Een recente grove schatting gaat uit van ca. 40.000 individuen in de zomer (European Environmental Agency, 2019), welke voor het overgrote deel uit mannetjes bestaan, en met een bandbreedte van 4.000 – 400.000 individuen (Limpens et al. 2017). De soort wordt voornamelijk in het najaar gesignaleerd. In Nederland worden vrijwel geen kraamverblijfplaatsen van de soort aangetroffen. Wel wordt in Nederland door de soort veel gepaard langs trekroutes en dit is dan ook een belangrijke functie voor de soort. De ruige dwergvleermuis is in Nederland thans niet bedreigd (Dietz & Kiefer, 2017). Voor de soort zijn geen duidelijke populatieontwikkelingen bekend. Ook op Europees niveau is de soort thans niet bedreigd (Least Concern) (Dietz & Kiefer, 2017). De landelijke staat van instandhouding van de soort kan als gunstig beschouwd worden.

Lokale staat van instandhouding ruige dwergvleermuis

Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis waargenomen. Deze zijn vermoedelijk aanwezig in de bebouwde dorpskernen rondom het plangebied met (veelal oude) huizen met dakpannen en spouwmuren. Onder andere gebouwen in het dorp Valburg zijn ideaal voor gebouwbewonende vleermuizen. In combinatie met de groene omgeving zijn de meeste gebouwen in de dorpen geschikt als verblijfplaats voor ruige dwergvleermuizen. Gelet hierop en op de waarnemingen uit literatuuronderzoek en tijdens het veldonderzoek is de regionale/lokale staat van instandhouding voor zowel de verspreiding en leefgebied van de ruige dwergvleermuis gunstig.

Effecten op de staat van instandhouding ruige dwergvleermuis

In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis aanwezig. Wel is de grondwal een essentiële vliegroute voor deze soort. Echter aangezien er geen verblijfplaatsen aanwezig zijn en evenmin essentieel foerageergebied, is het plangebied van beperkt belang voor de soort. Door maatregelen wordt verstoring tijdens de werkzaamheden voorkomen. Er is een tijdelijk negatief effect door het vernietigen van de vliegroute. De herinrichting voorziet echter in een geschikte alternatieve vliegroute voor de vleermuizen. Er is daarom een tijdelijk negatief maar een blijvend positief effect voor de ruige dwergvleermuis. Een negatief effect op de staat van instandhouding is uitgesloten.

Beoordeling effecten svi buizerd

De buizerd is een van de meest algemene roofvogels in ons land met landelijk een sterk positieve trend. Ook lokaal verkeert de populatie in een gunstige staat van instandhouding. Kijkend naar waarnemingen uit de NDFF (laatst geraadpleegd juni 2019) is het aantal waarnemingen op lokale schaal vergelijkbaar met het nationale beeld.

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

16 van 26

Er wordt een voldoende groot deel van het huidige broedhabitat behouden. Daarnaast vindt een uitbreiding van leefgebied plaats in westelijke richting. Hierdoor wordt de ecologische functie van het gebied voor de buizerd behouden. Omdat de buizerd ook kan profiteren van de inrichting van de noordzijde van de grondwal, wordt de kwaliteit van het foerageergebied bovendien verbeterd. Door maatregelen worden blijvende effecten door verstoring voorkomen. Gelet hierop is er geen invloed op de (lokale) staat van instandhouding van de buizerd.

Beoordeling effecten svi ransuil

De staat van instandhouding van de ransuil als broedvogel in Nederland is zeer ongunstig. Het geringe aantal waarnemingen van ransuilen in/rondom het plangebied is een indicatie dat er niet veel ransuilen aanwezig zijn en dat stemt overeen met het nationale ongunstige beeld voor deze soort. Door behoud van een deel van het huidige broedhabitat en uitbreiding hiervan, wordt de ecologische functie van het gebied voor de ransuil behouden. Omdat de ransuil profiteert van de inrichting van de noordzijde van de grondwal, wordt de kwaliteit van het foerageergebied bovendien verbeterd. Door maatregelen worden blijvende effecten door verstoring voorkomen. Gelet hierop is er geen invloed op de (lokale) staat van instandhouding van de ransuil.

Beoordeling effecten svi steenuil

De staat van instandhouding van de steenuil als broedvogel in Nederland is matig ongunstig. Gelderland is de provincie met de meeste steenuilen. De Betuwe huisvest vele steenuilpaartjes, voorheen vooral in hoogstam-appelboomgaarden en knotbomen, tegenwoordig vooral in nestkasten en in schuurtjes e.d. (steenuil.nl). Uit onderzoek (Jacobs, 2011) ten westen van de A50, nabij het plangebied wordt voor de Midden-Betuwe geconcludeerd: "De relatief hoge gemiddelde reproductie in de midden-Betuwe, hetgeen wijst op een goede voedselsituatie, in combinatie met volop nestgelegenheid, zou de constante en vrij hoge gemiddelde territoriumdichtheid in dit gebied kunnen verklaren. Ofschoon het leefgebied voor de steenuil krimpt door uitbreiding van dorpen en bedrijventerreinen, blijft het daarbuiten gelegen agrarische gebied kennelijk van voldoende kwaliteit voor een stabiele steenuilpopulatie in het onderzochte gebied." Meer recent wordt in 2016 een lichte stijging gemeld (De Gelderlander, 10-06-16). Het is aannemelijk dat dit ook voor de omgeving van het plangebied geldt. Het lijkt erop dat de lokale staat van instandhouding gunstig is. Door het aanbrengen van nestkasten en opwaarderen van het foerageergebied, wordt de ecologische functie van het gebied voor de steenuil behouden, of zelfs versterkt. Door maatregelen worden blijvende effecten door verstoring voorkomen. Gelet hierop is er geen invloed op de (lokale) staat van instandhouding van de steenuil.

Beoordeling effecten svi grote modderkruiper

De landelijke situatie van de populatie wordt als 'ongunstig – ontoereikend' beoordeeld. Dat geldt ook voor de lokale svi. Gelderland omvat tegenwoordig circa 22% van het Nederlandse verspreidingsgebied. De staat van instandhouding is over het algemeen slecht (Arcadis, 2018). Na afronding van de werkzaamheden is de omvang van het potentiële leefgebied vergelijkbaar, en is de geschiktheid van de Elsterveldsche Zeeg hoger dan in de huidige situatie. Door in één richting te werken, buiten de kwetsbare perioden, is er geen negatieve invloed op de (lokale) staat van instandhouding voor deze soort.

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van steenuil, ransuil, buizerd, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, bever, grote modderkruiper en wezel. Wij kunnen hiermee instemmen.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soort(en) welke verbodsbepalingen worden overtreden. Deze zijn weergegeven in tabel 1. Voor deze soorten en verboden wordt de ontheffing verleend. Dit komt overeen met de aangevraagde soort(en) en verbod(en).

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

17 van 26

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
2 september 2020

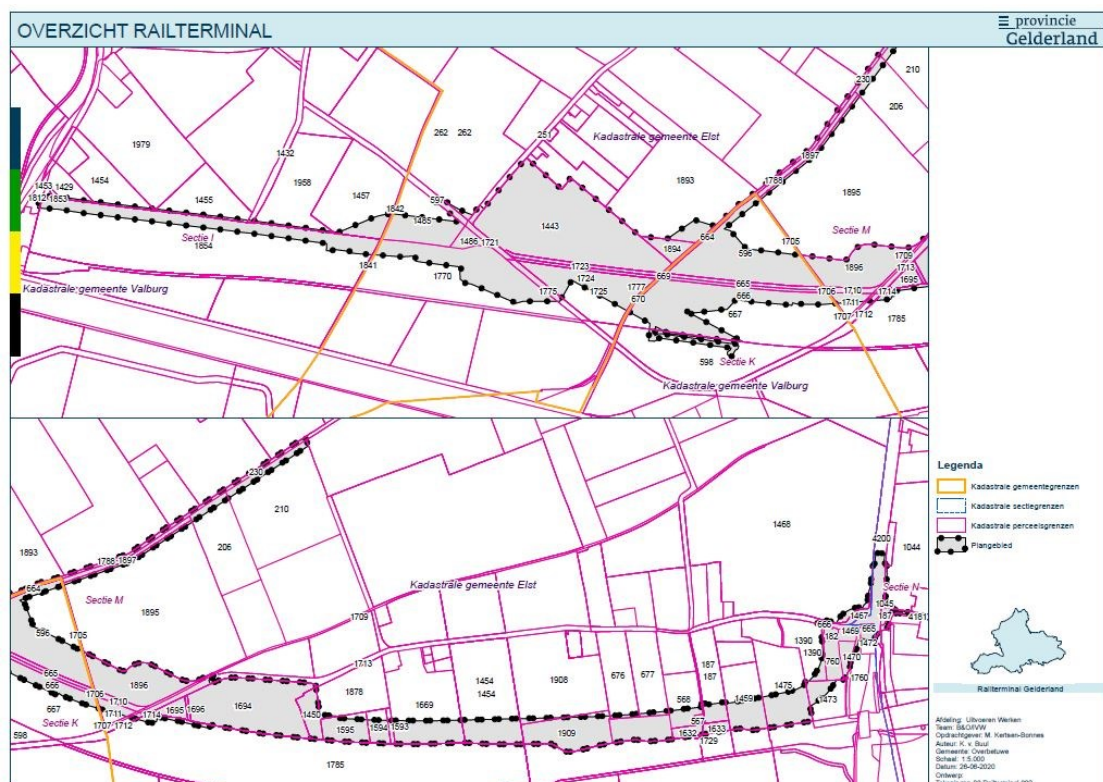
Zaaknummer
2020-009515

Blad
18 van 26

BIJLAGE 2: Plangebied

Figuur 1: Overzicht plangebied

Figuur 2: Plangebied met aanduiding kadastrale nummers

BIJLAGE 3: Mitigerende maatregelen⁶*Mitigatie bever*

In het plangebied is een oeverhol van één bever aanwezig. De werkzaamheden ter plekke worden in 2024 gestart. Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een veldonderzoek uitgevoerd naar de actuele functie van de verblijfplaats, indien nodig worden de maatregelen aan de actuele situatie aangepast. Het hol wordt uit voorzorg verwijderd buiten de kwetsbare periode van de voortplanting, die loopt van mei tot en met augustus (BIJ12, 2017). Tevens wordt ervoor gezorgd dat er geen bever in het hol aanwezig is bij aanvang van de werkzaamheden op die locatie. Hiervoor wordt ecologische begeleiding ingezet. Zodra de bever de verblijfplaats heeft verlaten wordt het hol ongeschikt gemaakt. Door deze maatregelen wordt voorkomen dat er gevolgen zijn voor de voortplanting, en dat bevers gedood worden.

Mitigatie wezel

Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het leefgebied van wezel binnen het plangebied ongeschikt gemaakt. De grondwal is waarschijnlijk het meest belangrijke leefgebied van de wezel binnen het plangebied. De gehele grondwal wordt daarom ongeschikt gemaakt voor de wezel. In de overige delen van het plangebied wordt geen essentieel leefgebied van de soort verwacht. De vegetatie van de grondwal wordt zo kort mogelijk gemaaid en struvelen, rommelhoekjes e.d. worden verwijderd. Hierbij wordt in één richting gewerkt zodat de dieren de kans hebben om uit te wijken. Het ongeschikt maken vindt plaats in de periode van 1 september tot 15 maart (buiten de kwetsbare periode). Het gehele plangebied wordt vervolgens ongeschikt gehouden of ontoegankelijk gemaakt tot de aanvang van de werkzaamheden door de vegetatie periodiek en frequent kort te houden. Eventueel wordt het plangebied afgeschermd met marter-werende schermen zodat de wezel niet kan terugkeren in het plangebied. Deze werkzaamheden vinden plaats onder ecologische begeleiding. Tevens worden buiten het plangebied op locaties waar geen werkzaamheden plaatsvinden twee nestkasten voor kleine marters aangeboden. Eén aan de westkant van de grondwal en één aan de oostzijde van de grondwal. De nestkasten zijn bestaan uit een bekisting van hout met een binnenruimte van circa 20 x 20 cm voorzien van een dubbele bodem ter isolatie. De doorsnede van de ingang is circa 8 cm. Ook de ingang is van een dubbele ruimte voorzien, als bescherming tegen de elementen. Bovenop de nestkast wordt een laag van ruim 50 cm van takken en bladeren aangebracht. In de binnenruimte van de nestkast wordt hooi aangebracht, als extra isolatie.

⁶ Bron: TAUW, 2020. Activiteitenplan Wnb ontheffing Railterminal Gelderland. Activiteitenplan soortenbescherming. 7 juli 2020

Datum

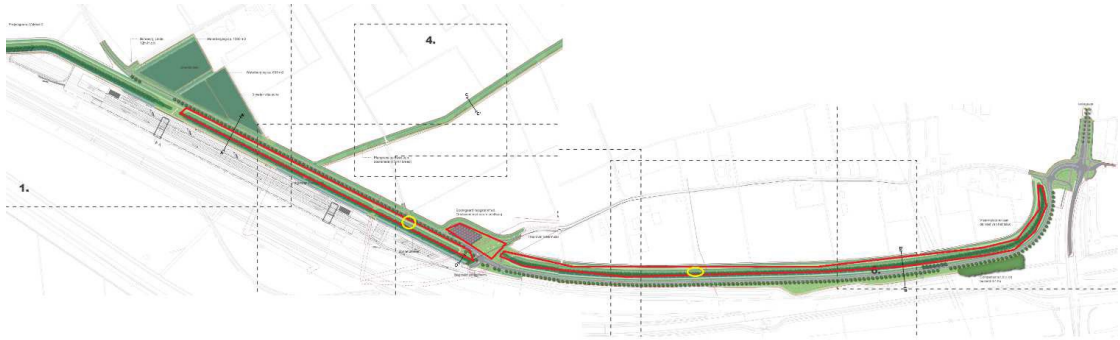
2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

20 van 26

Figuur 3: Locatie nieuw leefgebied voor wezel (en andere marterachtigen) rood omlijnd. Locaties voor marterhopen (globaal geel omcirkeld).

Ontwikkelen van nieuw leefgebied

De noordzijde van de nieuwe grondwal wordt ingericht als geschikt leefgebied voor wezel. De noordzijde wordt beplant met bomen op de top van de grondwal vervolgens struweel, daarna kruidenrijk grasland wat overgaat naar de oever van de watergang. Op de overgang van grasland naar struweel worden takkenrillen aangelegd van het materiaal dat vrijkomt bij het rooien van bomen en struiken. Deze natuurlijke overgangen van bos via mantel-zoomvegetaties met takkenrillen naar kruidenrijk grasland en oevers, bieden een optimaal leefgebied voor de wezel (dekking en voedsel). Een mantel-zoomvegetatie wordt gerealiseerd door kleinschalige dunning. Door het aanleggen van takkenrillen zal aantal prooidieren en geschikte verblijfplaatsen toenemen. Daarnaast wordt een boomgaard en griend aangelegd, en krijgen de bermsloten natuurvriendelijke en ecologisch beheerde oevers. Deze maatregelen leiden tot een verbetering van het leefgebied van de wezel ten opzichte van de huidige situatie. Na de herinrichting van de grondwal ontstaan vanzelf nieuwe verblijfplaatsen voor de wezel. Omdat de dekking in het begin nog niet optimaal zal zijn, worden aan de noordzijde van de grondwal op tenminste 500 meter afstand van elkaar twee marterhopen aangelegd. Ze staan in verbinding met de lijnvormige groene elementen aan de noordzijde van de grondwal. Een marterhoop bestaat een bodem van dun materiaal zoals takjes, riet of gras. Daarop komt een kern, bestaande uit gestapelde stammen en dikke takken van minimaal een meter hoog. In de holten die ontstaan worden vervolgens takken en twijgen gestoken. Zo wordt voorkomen dat de stapel snel inzakt. Vervolgens wordt de marterhoop voorzien van een isolerende laag riet of hooi, van minimaal een halve meter dik. Deze laag wordt idealiter jaarlijks aangevuld om de isolatiewaarde te behouden. De marterhoop is minimaal één meter hoog, twee meter breed en drie meter lang.

Mitigatie gewone en ruige dwergvleermuis

Voor de gewone dwergvleermuis zijn maatregelen nodig ten aanzien van verblijfplaatsen. Voor zowel de gewone als ruige dwergvleermuis worden daarnaast maatregelen genomen m.b.t. de essentiële vliegroute in het plangebied.

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

21 van 26

Mitigatie verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis

Voorafgaand aan de sloop van de gebouwen worden 20 vleermuiskasten (vier vleermuiskasten per verblijfplaats) aangeboden, geschikt voor drie zomer-/paarverblijven voor één tot enkele individuen en 4 vleermuiskasten geschikt als kraamverblijf voor 15 individuen. De kasten worden geplaatst op geschikte locatie aan gebouwen of bomen in de omgeving die onaangetast blijven. De verblijfplaatsen dienen geruime tijd voor de start van sloopwerkzaamheden van gebouwen met vleermuisverblijven gereed te zijn, zodat voldoende gewinning plaats kan vinden aan deze nieuwe verblijfplaatsen. Voor kraamverblijfplaatsen geldt dat compenserende verblijven ten minste één volledig kraamseizoen voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden beschikbaar zijn. Voor de paarverblijven wordt een gewenningsperiode van minimaal zes maanden aangehouden binnen de actieve periode van vleermuizen (1 april t/m 1 november). De te realiseren alternatieve verblijfplaatsen volgen de geldende voorwaarden voor zomer-, paar-, kraamverblijfplaatsen zoals beschreven in de kennisdocumenten gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). De tijdelijke verblijfplaatsen worden binnen 250 meter en zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke verblijven gerealiseerd. Voor de kraamverblijfplaats worden vier paalkasten per set van twee op een paal geplaatst (twee palen met twee kraamkasten). De effectiviteit van deze kasten wordt gedurende de duur van de beoogde ontwikkeling gemonitord. De paalkasten blijven behouden als duurzame inrichting in het projectgebied.

Figuur 4: gebied waar nieuwe vleermuiskasten worden geplaatst (rood omlijnd)

Permanente mitigatie

Om het verlies aan verblijfplaatsen te compenseren wordt een vleermuistoren geplaatst aan de voet van de nieuwe grondwal. Deze robuuste bouwwerken, met een begaanbare spouw, en een vulling met schotten biedt legio aan mogelijkheden voor vleermuizen. De faunatoren bevat niet alleen inpassingen voor vleermuizen, maar biedt ook nestgelegenheden voor vogels. De vleermuistoren staat op een al

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

22 van 26

gebruikte vliegroue en is daarmee goed vindbaar voor vleermuizen. De vleermuistoren biedt ruimte voor een kraamkolonie van tenminste 15 gewone dwergvleermuizen. Tezamen met de kasten die voorafgaand aan de werkzaamheden worden opgehangen is daarmee ruim voldaan aan de compensatieopgave. Vleermuistorens kunnen eenvoudig zijn en van hout of deels gemetseld van baksteen met een houten dak. In beide gevallen is aangetoond dat de vleermuistorens als permanente mitigatie voor vleermuizen kunnen dienen.

Sloop van gebouwen

Met de sloop van de gebouwen wordt rekening gehouden met kwetsbare perioden van de betreffende functies voor vleermuizen die in de gebouwen aanwezig zijn. De sloopwerkzaamheden van de panden vinden niet plaats in de kwetsbare periode tussen 15 mei en 15 juli (kraamperiode) en ook niet in de periode tussen 1 augustus en 15 oktober (paarperiode) (BIJ12, 2017b). Voorafgaand aan de sloop wordt voor ieder gebouw bepaald welke maatregelen genomen moeten worden om de aanwezigheid van vleermuizen tijdens de werkzaamheden uit te sluiten. Het bepalen van de beste methode en planning wordt bepaald door een ter zake kundig ecoloog in overleg met een aannemer en de opdrachtgever. Toepasbare methoden zijn het plaatsen van exclusion flaps, een ochtendbezoek waarbij het gebouw gemonitord wordt op invliegers, afsluiting van niet-gebruikte openingen na een ochtendbezoek. Een ter zake kundige op het gebied van vleermuizen monitort voorafgaand en tijdens de werkzaamheden en ziet erop toe dat de werkzaamheden op correcte wijze worden uitgevoerd. Ook begeleidt een ter zake kundige de plaatsing van de permanente verblijfsplaatsen.

Mitigatie vliegroue

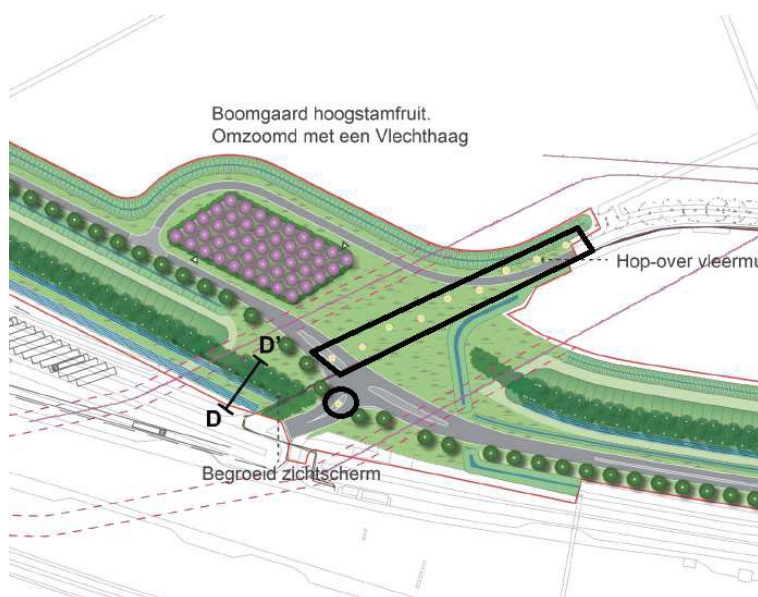
De grondwal is een essentiële vliegroue voor gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis. Door in de winterperiode de grondwal te verplaatsen is verstoring van vleermuizen uitgesloten. De noordzijde van de nieuwe grondwal wordt ingericht als leefgebied voor vleermuizen. Door de hoogte en de aanwezigheid van bomen blijft de grondwal geschikt als vliegroue voor vleermuizen. Aan de noordzijde van de grondwal komt een overgang van bos naar mantel-zoomvegetaties, grasland, oevers en tenslotte een watergang. Dit is niet alleen geschikt als vliegroue door de lijnvormige elementen maar zal ook veel insecten aantrekken. Bovendien worden alleen inheemse planten en bomen aangeplant. Het zijn met name inheemse bomen en struiken die veel insecten aantrekken, de rijkdom aan insecten is bij uitheemse bomen veel kleiner (Bij12, 2017). De noordkant blijft bovendien donker waardoor de vleermuizen niet worden verstoord door licht.

Tevens wordt een groengebied nabij de ontsluiting van de railterminal ingericht voor vleermuizen, door toevoeging van de boomgaard en griend en het zo ver als mogelijk doortrekken van de lindelaan en van de struweelstroken op de waldelen 3 en 4. Het totaal aan maatregelen zorgt ervoor dat de kwaliteit van de vliegroue toeneemt.

Hop-over vleermuizen

Ter voorkoming van toekomstige slachtoffers onder vleermuizen wordt een vleermuizen hop-over gerealiseerd, ter plekke van de aansluiting op de bomenrij langs de Reethsestraat en voor het oversteken van het spoor. Op deze locatie is het niet mogelijk diep wortelende bomen te plaatsen door de

aanwezigheid van leidingen. Tussen de leidingstroken wordt een rij kunstbomen geplaatst, die een verbinding vormt tussen de te behouden bomenrijen. De onderlinge afstand tussen de kunstbomen is 16 meter. De afstand in de breedte is 3 meter. Voor zover mogelijk worden hierbij ondiep wortelende inheemse struiken bij geplant. De hop-over is bedoeld voor de aansluiting op de bomenrij langs de Reethsestraat en voor het oversteken van het spoor ter hoogte van de RTG. Bij aanplant wordt rekening gehouden met de tijd die de beplanting nodig heeft om te kunnen functioneren als vliegroute. Deze tijd wordt verkort door groter plantmateriaal en snelgroeende soorten te gebruiken, de plantafstanden te verkleinen en/of in meerdere rijen te planten met een verspringend plantverband. Indien nodig worden tijdelijke voorzieningen aangebracht, bijvoorbeeld in de vorm van het plaatsen van schermdoeken (BIJ12, 2017). Gedurende de periode april-half november zijn er daarom met zekerheid al geleidende elementen aanwezig. Met bovenstaande maatregelen blijft de verbinding richting het zuiden en noorden voor vleermuizen beschikbaar. Om verstoring door verlichting te voorkomen worden er bij de rotonde en bij kruisende wegen (kruising Rijksweg, de kruisingen Reethsestraat (begin en eind) en bij kruising Eimerensestraat vleermuisvriendelijke lichtmasten geplaatst.

Figuur 5: Locatie kunstbomen zwart omlijnd

Mitigatie buizerd

Het huidige nest in een boom nabij de Reethsestraat 1a wordt zo lang mogelijk gespaard. Daardoor heeft de buizerd voldoende tijd om alternatieve nestlocaties te ontdekken en eventueel in gebruik te nemen. De nestplaats die in het plangebied is aangetroffen staat hoogstwaarschijnlijk niet op zichzelf en wordt samen met andere nesten gebruikt door de buizerd. Hierdoor is de buizerd mogelijk al verhuisd voordat de werkzaamheden beginnen.

Het verwijderen van de boom met het nest vindt plaats buiten het broedseizoen. Verstoring van het broedgebied tijdens de werkzaamheden dient zo veel mogelijk voorkomen te worden. Bij aanwezigheid van een broedende buizerd dienen de werkzaamheden op dit deel (binnen 75 meter van het broedgebied)

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

24 van 26

buiten het broedseizoen van de buizerd plaats te vinden. De kwetsbare periode van de voortplanting loopt van februari tot en met augustus (BIJ12, 2017). Voor de zekerheid worden op twee locaties tevens zogeheten ‘nestmanden’ geplaatst om de slagingskansen te vergroten. De plaatsing van de alternatieve nestplaatsen wordt begeleid door een ecooloog.

Ontwikkelen van nieuw leefgebied

Omdat een deel van het huidige leefgebied van ca 1,2 ha verloren gaat bij de aanleg van de ontsluitingsweg naar de RTG, is in het Landschapsplan RTG voorzien in nieuwe bosaanplant (ca 0,4 ha), in aansluiting op het te behouden deel van dit biotoop. Hiermee wordt de huidige omvang van geschikt broedbiotoop voor de buizerd op termijn weer gelijk aan de huidige omvang. Ook het huidige broedhabitat zal zich verder ontwikkelen en geschikter worden als de bomen groter worden. Het toekomstige beheer wordt hierop afgestemd.

Het nieuwe bosje wordt gerealiseerd door een groepsgewijze aanplant van struik- en boomvormers. Als boomvormers worden toegepast: zwarte els en worden groepen met haagbeuk, iepen en els aangeplant. In de struiklaag worden grauwe wilg, hazelaar en aalbessen aangeplant. Het onderhoud zal extensief zijn en gericht (zoveel mogelijk spontane ontwikkeling, door het periodiek afzetten van te sterk overgroeide beplanting in de rand). Zo nodig zal in de eerste jaren bewaterd worden.

Figuur 6: locatie uitbreiding broedbiotoop buizerd, groen gekleurd.

Mitigatie ransuil

Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de percelen Reethsestraat 1 en 1a nogmaals onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Een aangetroffen nest wordt buiten het broedseizoen van ransuil verwijderd. Voor zover werkzaamheden binnen het broedseizoen niet uitgesloten kunnen worden dienen die werkzaamheden buiten 150 meter van het nest plaats te vinden. De kwetsbare periode van de

Datum

2 september 2020

Zaaknummer

2020-009515

Blad

25 van 26

voortplanting loopt van half maart-begin augustus. Ook het verwijderen van een (eventueel) nest nabij Reethsestraat 1 en 1a of op de westelijke grondwal dient buiten het broedseizoen te gebeuren. Daarnaast wordt tijdig een kunstmatige nestgelegenheid aangeboden in het overblijvende deel van het bosje (nestmand zoals ook voor buizerd wordt toegepast).

Ontwikkelen van nieuw leefgebied

Het voor buizerd nieuw te realiseren leefgebied is ook geschikt voor de ransuil. De ransuil profiteert eveneens van de inrichting van de noordzijde van de grondwal voor wezel en vleermuizen. Met de voorgenomen inrichting van de grondwal zal de muizenpopulatie toenemen en daarmee geschikt foerageergebied ontstaan.

Mitigatie steenuil

Voorafgaand aan de sloop van de schuur bij Reethsetraat 23 worden drie nieuwe nestkasten geplaatst in de te behouden gebouwen op hetzelfde perceel. Vervolgens worden, buiten het broedseizoen, de bestaande nesten in de te slopen schuur verwijderd. De schuur wordt ongeschikt gemaakt voor de steenuil, waarna deze kan worden gesloopt. Om verstoring te voorkomen wordt op het perceel van Reethststraat 23 buiten de kwetsbare voortplantingsperiode gewerkt. Mocht dit onmogelijk blijken, dan kunnen tijdelijke voorzieningen worden aangebracht, zoals schermen om de rust van de verblijfplaats te garanderen. De werkzaamheden vinden plaats onder begeleiding van een ter zake kundige.

Ontwikkelen van nieuw leefgebied

Door de grondwal gaat een deel van het huidige foerageergebied van twee territoria verloren. Daarom wordt het noordelijke talud van de nieuwe grondwal in gericht als geschikt leefgebied. Voor de steenuil krijgt een strook van 1,5 km lengte en 10 m breed van de grondwal (totaal 30 m breed) een boomgaardachtige inrichting met fruitbomen, en extensief beheerd grasland, mogelijk naar de kruin van de grondwal meer opgaande beplanting vanwege het uitzicht. Door de inrichting neemt het voedselaanbod toe (muizen, kleine vogels, insecten, regenwormen en amfibieën (BIJ12, 2017)). Hiermee ontstaat ruim 1,5 ha nieuw leefgebied, vele malen meer dan het oppervlakte geschikt foerageergebied dat verloren gaat.

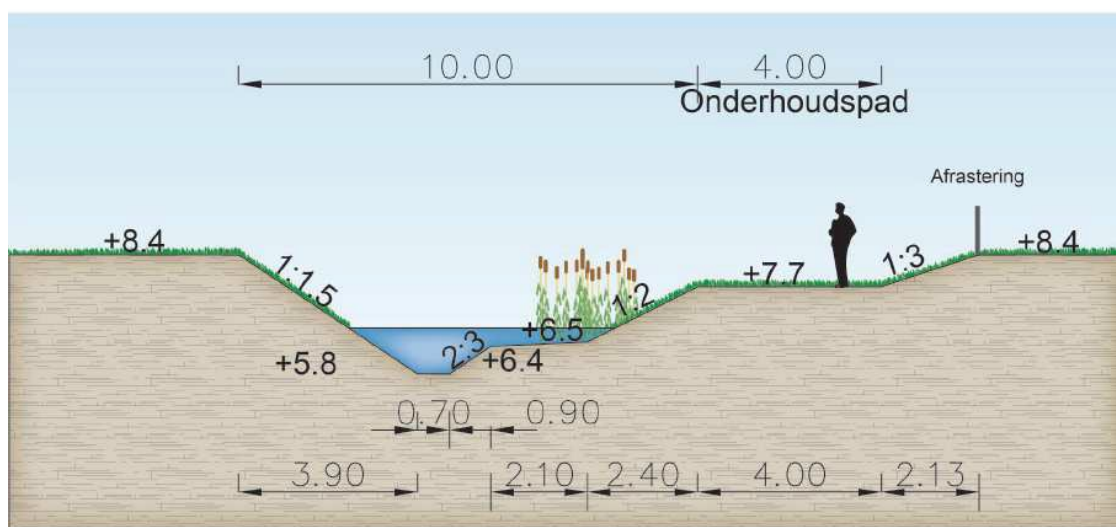
Mitigatie grote modderkruiper

Het plangebied is suboptimaal voor de grote modderkruiper. Het is echter niet uitgesloten dat enkele exemplaren aanwezig zijn. Om effecten zo veel mogelijk te mitigeren worden de werkzaamheden aan watergangen in de minst kwetsbare periode uitgevoerd. Dit zijn de maanden september en oktober, mits de luchttemperatuur tussen de nul en de 25 graden ligt. In deze periode vindt er geen ei-afzetting plaats, de jonge grote modderkruipers zijn opgegroeid en de volwassen exemplaren zijn nog actief (BIJ12, 2017). Werkzaamheden worden in één richting uitgevoerd, richting aangrenzende wateren, zodat aanwezige exemplaren kunnen ontsnappen.

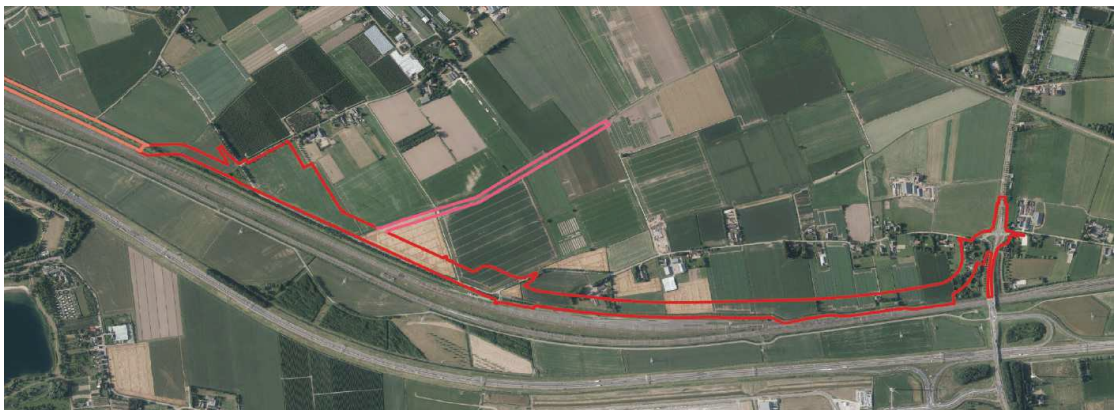
Ontwikkeling nieuw leefgebied

Na afronding van de werkzaamheden is er geen afname in wateroppervlak. Er is daarom geen afname in leefgebied van de grote modderkruiper. Doordat de Elsterveldsche Zeeg wordt aangelegd met

natuurvriendelijke oevers zijn deze geschikter voor de grote modderkruiper dan de huidige watergangen. Dit geldt ook voor de watergangen langs de Eimerensestraat en parallel daaraan, ca. 100 meter oostelijk centraal in de griend, wordt een stelsel van waterelementen aangelegd. Deze volgen de kavelrichting, waarbij aan de randen een beheerstrook van 5 meter breed (grasbaan) aangelegd wordt en per strook een breedte van 10 meter wordt gerealiseerd met een steil talud, een vlakke waterbodem en eenzijdig een flauw talud met rietbanket. Hierdoor ontstaat een ecologisch interessante oever.

Doorsnede natuurvriendelijke oever.

Figuur 7: ontwerp oever Elsterveldsche Zeeg (op kaart in roze aangegeven).